

Personalia

HARRIET JØRGENSEN

23. januar 1906 - 13. december 1979

TORBEN WOLFF

I de senere år, hvor sygdom og tiltagende blindhed lagde en dæmper på Harriet Jørgensens foretagelse, tog hun ikke del i D.O.F.s liv, men i sine yngre år var hun et særdeles aktivt medlem ved foreningens møder og på ekskursionerne.

Harriet Ingeborg Jørgensen blev født i Ærøskøbing som datter af den fugleinteresserede apoteker Albert Chr. Jørgensen. I 1913 solgte han apoteket og flyttede til København, hvor Harriet Jørgensen siden boede. Her blev hun kontorassistent, senere fuldmægtig i Store Nordiske Telegrafskab, som hun forlod sidst i 40'erne. Som supplement til den meget beskedne pension fik hun fra 1950 arbejde på Zoologisk Museums ornitologiske afdeling, hvor hun under Finn Salomonsens vejledning påbegyndte den stærkt tiltrængte sortering, ometikettering og katalogisering af den udenlandske fuglesamling. Med sin ordenssans og pertentlighed var Harriet Jørgensen som skabt til dette arbejde. Hun virkede ved museet i næsten 25 år - i de seneste med tilknytning til pattedyrafdelingen. Con amore førte hun fra 1950 til 53 tillige regnskaberne vedr. den videnskabelige udrustning, drift og afvikling m.v. af Galathea-ekspeditionen og titulerede sig siden ironisk - under fire øjne - »Tante Gale-thea«.

Nytårsdag 1957 blev hun gift med købmand Poul Einar G. Jensen, som hun havde den sorg at miste godt 6 år senere under en rejse til Schweiz.

Harriet Jørgensen vil især huskes for den vidtrækkende indsats hun ydede med sine store og letoverskuelige ordbøger over europæiske fuglenavne. Efter godt 10 års omfattende sprogstudier og gennempløjning af fuglelitteratur på talrige sprog udgav hun sit *Glossarium Europae Avium*, Munksgaard 1941. Initiativet og det kolossale kompilationsarbejde var hendes, mens medforfatteren, den engelske ornitolog Cecil I. Blackburne, ydede organisatorisk og finansiel støtte indtil besættelsen, hvorpå Rask-Ørstedfondet trådte hjælpende til.

Bogen omfatter navne på 451 almindeligere forekommende fuglearter og dækker 17 europæiske sprog, fra islandsk til tyrkisk. Bogens første halvdel er en skematisk opstillet fortegnelse over alle de knapt 8000 trivialnavne, opregnet med løbenumre alfabetisk efter det latinske navn; anden halvdel er - ligeledes alfabetiske - lister sprog for sprog over trivialnavnene (og synonymer af disse) med henvisning til løbenumrene. Gengivelsen på de mange sprog med deres sære accenter og apostroffer er udarbejdet med en overvældende akkuratelse som vist kun en Harriet Jørgensen kunne leve op til, og den bragte orden i en babylonisk sprogforvirring.

Efterspørgslen var så stor at der i 1958 måtte udsendes en ny, helt fra grunden omarbejdet udgave, *Nomina Avium Europaeorum*, med Harriet Jørgensen som eneforfatter og med støtte fra Carlsbergfondet m.fl. Den blev udvidet med to sprog (jugoslavisk og græsk), med endnu 128 fuglearter, med mange synonymer og med 60 betegnelser på samtlige 20 sprog (plus nordamerikansk) vedr. fugles ydre morfologi.

Til Zoologisk Museum har Harriet Jørgensen testamenteret sine scrapbøger med avisudklip fra Galathea-ekspeditionen og sin meget omfattende og lige så smukt opklæbede samling af udklip om adskillige emner, først og fremmest ornitologi. Denne sidste samling omfatter billeder og tekst fra aviser og tidsskrifter fra mange lande og må med sit tilhørende kartotek være en guldgrube for interesserede. Det bedste af hendes store bogsamling gik til forskellige biblioteker.

Harriet Jørgensen var ikke altid nem at omgås. Hendes tilbud om hjælp kunne fremsættes på en måde, så de blev misforstået og ofte bedømt som påtrængenhed. I sin ensomhed var hun taknemmelig for den venlighed der vist hende, og hun var selv helt på det rene med at hun kunne virke noget besværlig. - Ved hendes død er et langt og flittigt liv i ornitologiens tjeneste afsluttet.